

รูปแบบที่ 6 การประเมินผลกระทบรวมหลายมิติ (Scope and Severity of Impact)

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมิน “ขอบเขต (scope)” และ “ความรุนแรง (severity)” ของผลกระทบที่เกิดขึ้นในหลายมิติของระบบบริการสุขภาพ ผ่านการรวม Warning index จากหลายตัวชี้วัด เพื่อดูว่าพื้นที่ใดมีปัญหาในหลายมิติพร้อมกัน (ผลกระทบในวงกว้าง) และควรได้รับการสนับสนุนหรือนโยบายเร่งด่วนก่อนใช้สำหรับการจัดลำดับความสำคัญเชิงนโยบาย (Policy prioritization)

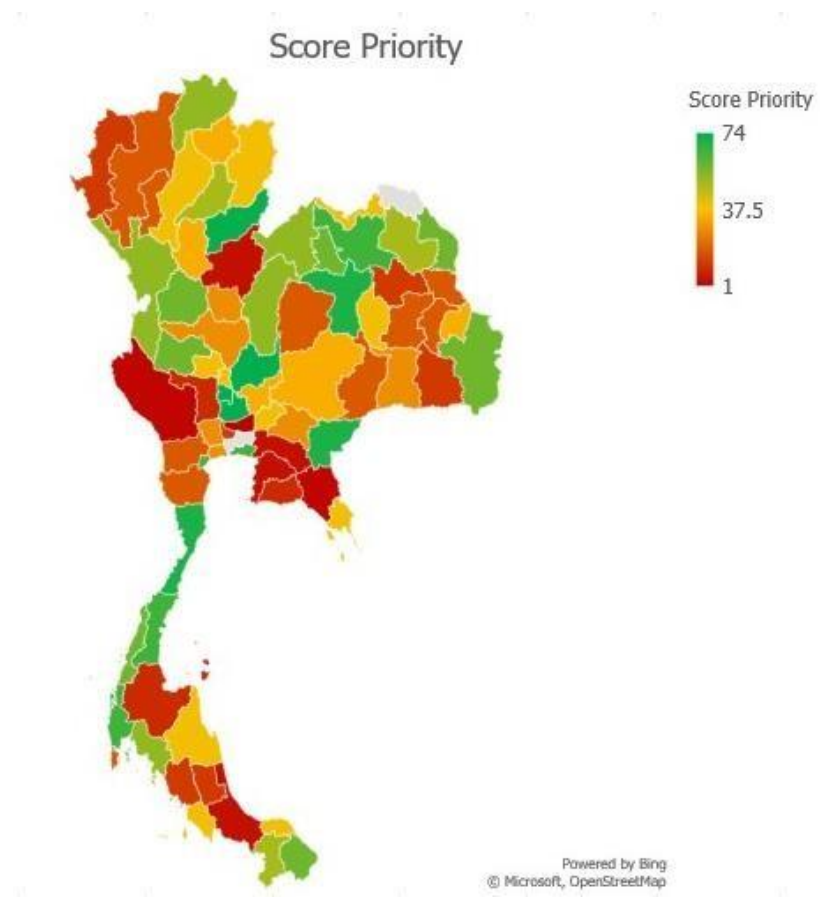
แนวทางการวิเคราะห์

- 1) คำนวณ Warning index รายตัวชี้วัด (รายละเอียดในการวิเคราะห์ในรูปแบบที่ 4)
 - 2) แปลงทุกตัวชี้วัดเป็น “คะแนนความเสี่ยง” แบบเดียวกัน เช่น คะแนนต่ำกว่า P20 (Bottom 20%) = สีแดง
 - 3) รวมจำนวน “สีแดง” ของทุก KPI เพื่อวัด “ผลกระทบโดยรวมในหลายมิติ” ยังมีสีแดงหลาย ตัวชี้วัดปัญหายิ่งกว้างในหลายด้าน
- ตัวอย่างดังรูปที่ 6

เงื่อนไขสำคัญที่ต้องพิจารณา

- 1) ข้อมูลทุกตัวชี้วัดต้องเก็บจากระบบเดียวกัน และนิยามสอดคล้องในทุกพื้นที่
- 2) ตัวชี้วัดที่นำมารวมต้องครอบคลุมหลายมิติ เช่น การเข้าถึงบริการ คุณภาพบริการ ผลลัพธ์ สุขภาพ เป็นต้น
- 3) จำนวนตัวชี้วัดต้องเพียงพอ เพื่อให้สะท้อนภาพรวม

รูปที่ 6 ตัวอย่างกราฟในรูปแบบที่ 6 เป็นการรวมตัวชีวิตจำนวน 23 ตัวชีวิตในแต่ละมิติ

การแปลความหมายเบื้องต้น

สีแดงเข้ม = คะแนนเสี่ยงสูงสุด (มี KPI สีแดงจำนวนมาก)/สีส้ม = ปานกลาง-สูง/สีเหลือง = ปานกลาง/สีเขียว = ความเสี่ยงต่ำ Score Priority สูงมาก (สีแดง) แสดงถึงการมีหลายตัวชี้วัดต่ำกว่า Percentile 20 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศ พร้อมกันหลายตัวชี้วัด สะท้อนความเสี่ยงหลายมิติของระบบบริการ อาจเกิดจากความไม่พร้อมเชิงโครงสร้าง เช่น ขาดบุคลากร ขาดระบบ IT ภาระงานสูง มีปัญหาหลังถ่ายโอน จำเป็นต้องเข้าไปดูแลในระดับเร่งด่วน

แนวทางในการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ

- 1) ใช้จัดลำดับความสำคัญเชิงนโยบาย (Policy prioritization) จังหวัดสีแดง จำเป็นต้องได้รับการดูแลหรือมีมาตรการเร่งด่วน จังหวัดสีส้ม = แผนสนับสนุนเฉพาะประเด็น จังหวัดเหลือง = ติดตามเชิงประสิทธิภาพ จังหวัดเขียว = พื้นที่ต้นแบบ
- 2) ใช้กำหนด “มาตรการสนับสนุนเฉพาะพื้นที่” เช่น การฝึกอบรมเฉพาะทาง ระบบ IT การคัดกรองเชิงรุก Mobile clinic ระบบติดตามผู้ป่วยเรื้อรัง
- 3) ใช้ติดตามผลกระทบของการถ่ายโอน รพ.สต. แบบภาพใหญ่ (Macro-level evaluation) อาจสามารถบอกได้ว่าการถ่ายโอนส่งผลต่อหลายมิติของระบบหรือไม่
พื้นที่ใดได้รับผลกระทบมากที่สุด ความเสี่ยงเพิ่มขึ้นหรือไม่เมื่อเทียบกับปีฐาน
ซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกต่อไป
- 4) ใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณแบบชี้เป้า (Targeted Budgeting) สนับสนุนพื้นที่ที่มีผลกระทบกว้าง-ลึก ลดการกระจายงบประมาณเท่าเทียมที่ไม่มีประสิทธิภาพ
- 5) ใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาระบบบริการเชิงพื้นที่ นำไปสู่แผนพัฒนาระยะสั้นระยะยาว เช่น การกำหนด KPI รายพื้นที่ โครงการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง อปท.-สสจ. เป็นต้น

หากมีข้อสงสัยประการใด สามารถติดต่อสอบถาม

ดร.ชญ. ดาวรุ่ง คำวงศ์ (ทีมวิจัย) email: daoroong.k@scphpl.ac.th